

венъ, съградена въ Стария Сливенъ (днесъ кварталъ Ново-Село) и нарѣчена Св. София¹⁾.

Несъмнѣнно, че при липсата на положителни данни, като грамоти и други книжни паметници, каквито не сж липсвали въ самия Сливенъ, но днесъ изчезнали, туй което би могло да се каже за мѣнастиритѣ тукъ, ще бжде въ сѣвсѣмъ оскѣдни рамки. При разпита за какви и да е паметници отъ тоя родъ, чувахъ за много пергаменти съ царски печати, вързопи отъ стари книжа и т. н., за които и загатватъ: Венелинъ, като разпрѣснати слѣдъ прѣселването на сливенци, Селимински въ своитѣ записки, Иречекъ за заровенитѣ въ земята тукъ рѣкописи и др. Часть отъ запазеното въ самия градъ ѣ скѣтано въ мѣстната библиотека е изгорѣло прѣзъ врѣме оттеглянето на турскитѣ войски отъ Сливенъ (дек. 1877). Много такива сж станали жертва повече на българското невѣжество, нежели на турската рѣка, както е случаятъ съ хвърлянето на мѣнастирскитѣ богатства въ единъ кладенецъ до днешния мѣнастирь при Сливенъ, Св. Петка. При липса, казвамъ, на тия паметници, които, както личи, ще сж били отъ завидно число и стойностъ, и които инѣкъ биха ни илюстрирали напълно миналото на нашия край, ний ще се задоволимъ

¹⁾ Споредъ сливенското прѣдание, черкви съ име Св. София въ Балк. П-въ имало само три: една отъ Ц-дъ, друга въ София и третя въ Сливенъ. Началото на Сливенската Св. София, азъ считамъ за византийско, а не българско. Е ли построена тя прѣзъ Юстиниановия периодъ или отъ жената на неговия приемникъ (565 ноември, до 574 дек.), императрица София, въ каквато смисълъ може да се приеме и промѣняне името на Сердика въ София — това е неизвѣстно. По нѣкои нови изслѣдвания, елементитѣ въ архитектурния стилъ на срѣдновековнитѣ ни черкви, освѣнъ че не сж чисто византийски, но вече достатъчно българизирани. Сливенската Св. София днесъ не я виждаме въ своя оригиналъ, но отъ запазенитѣ ѣ разрѣзи въ вѣтрѣшността личи, че е дѣло на византийска архитектура. Прѣди събарянето, черквата е прѣдставлявала единъ бѣлѣжитъ античенъ паметникъ. Тя е била тѣй застарѣла, че върху кубето ѣ растѣло вишново дърво. Прѣпостроена е въ 1835 год., слѣдъ като сж били съборени кубето и часть отъ зидоветѣ ѣ, отъ нѣкои благочестиви, но инѣкъ не сѣвсѣмъ просвѣтени сливенци. Когато тѣ отиватъ въ Романия при прѣселенитѣ си тамъ съграждани за помощъ да я поправятъ, послѣднитѣ ги изпѣдили съ възмущение, че сж осквернили единъ тѣй цѣненъ паметникъ.